

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobkyně **Z. O.** bytem M., V. L., proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze, Křížová 25, o **přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 5. 3. 2013, č. j. X, ve věci invalidního důchodu,**

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 5. 3. 2013, č. j. X, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalobkyni **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- III. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou doručenou soudu dne 9. 5. 2013 žalobkyně brojila proti napadenému rozhodnutí, protože nesouhlasila s tím, že jí byl invalidní důchod I. stupně nejprve rozhodnutím žalované ze dne 20. 3. 2012 na základě posudku OSSZ přiznána a poté v námitkovém řízení na základě posudku vypracovaném v námitkovém řízení zcela odňat. Žalobkyně dále uvedla, že si není jistá, zda spojení výroků o zamítnutí žádosti a o odnětí invalidního důchodu je ve správním řízení v pořádku. Žalobkyně požádala o obnovení výplaty invalidního důchodu a posudek

vypracovaný v námitkovém řízení označila za neobjektivní, protože lékař OSSZ Šumperk zná zdravotní stav žalobkyně mnohem lépe, proto žalobkyně odmítla obsah odst. 2 na str. 4 posudku z námitkového řízení, neboť stav žalobkyně byl posouzen důkladně, do hloubky a citlivě pouze u OSSZ. Žalobkyně namítla podjatost posudkové lékařky MUDr. M., na podjatost se jí nikdo neptal, stejná lékařka připravila žalobkyni o invalidní důchod již v roce 2009. Žalobkyně si stála za tím, že rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je postižení podle kapitoly V položka 7a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., nemá problém ani s jedním z posudkových hledisek, vykelejují ji záchvaty, způsobené kombinací epileptických a neepileptických příčin, má je 1x za dva týdny a 3 – 4x ročně upadá do bezvědomí. Abnormální psychické projevy způsobuje nejistota žalobkyně vyplývající z popsanych zdravotních projevů, které není schopna lékařská věda léčit nebo aspoň stabilizovat. Pro žalobkyni je v reálném životě větším problémem postižení podle kapitoly VI minimálně položka 4c citované vyhlášky – epilepsie – forma nekompensovaná. Není pravda, že žalobkyně je stabilizovaná, jak píše posudková lékařka žalované.

[2] Žalovaná ve svém vyjádření odkázala na předchozí správní řízení a uvedla, že vzhledem k tomu, že v dané věci se jedná o řízení o nároku na důchodovou dávku, podmíněném zdravotním stavem a posouzením zdravotního stavu žalobkyně a rozhodnutí žalované je na posudku lékaře zcela závislé, nemůže žalovaná na napadeném rozhodnutí nic změnit. Proto žalovaná navrhla k důkazu ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. vyhotovení nového posudku příslušné PK MPSV, která znovu kompletně, dostatečně a objektivně posoudí zdravotní stav žalobce a rozhodne o invaliditě. Rozhodnutí ve věci samé ponechala žalovaná na úvaze soudu podle závěru posudkové komise.

[3] Soud si vyžádal přezkoumání zdravotního stavu žalobkyně a doložení posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále i „MPSV“) v Ostravě. Podle posudku jmenované komise ze dne od 9. 8. 2013 žalobkyně nebyla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní a uzavřela, že u žalobkyně se jedná o poruchu osobnosti s tím, že epileptická etiologie některých záchvatů sice nebyla vyloučena, rovněž ale nebyla vyšetřeními či pozorováním potvrzena. Přesto je žalobkyně zajištěna malou dávkou antiepileptik, v posledních dvou letech je stav hodnocen jako stabilizovaný při léčbě. Komise uvedla, že žalobkyně záchvaty zvládá a není zjištěna závažnější porucha poznávání, emotivity, afektivity, ve způsobu chování a zvládání interpersonálních vztahů. Proto komise hodnotila poruchu osobnosti jako lehkou. Posouzení žalobkyně posudkovým lékařem OSSZ v Šumperku dne 24. 10. 2012 považovala posudková komise za posudkový omyl a posudkové hodnocení lékařem žalované dne 14. 2. 2013 pak za mírně podhodnocené. Postižení žalobkyně PK MPSV v Ostravě přirovnala postižení podle kapitoly V položky 37a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., protože u žalobkyně epilepsie jednoznačně nebyla do současné doby prokázána. Pokles pracovní schopnosti ohodnotila posudková komise o 10 % s navýšením o dalších 10 % na celkových 20 %.

[4] V námitkách proti posudku žalobkyně uvedla, že základním problémem je neschopnost posudkových lékařů stanovit, které základní zdravotní postižení způsobuje dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně, a rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu u žalobkyně jednotliví posudkoví lékaři v průběhu předchozích řízení měnili. Dosud se žádný z lékařů nevyjádřil k EEG – viz strana 2 a 3 posudku posudkové komise, vůbec nebylo odůvodněno, jak uvedená zjištění ovlivňují invaliditu žalobkyně. Svůj posudkový závěr neodůvodnily ani lékařka žalované v námitkovém řízení, ani posudková komise a žádný ze jmenovaných posudkových orgánů se nevyjádřil k závěru posudkové lékařky OSSZ Šumperk. Žalobkyně navrhla k důkazu revizní znalecký posudek.

[5] Žalobkyně si vyžádala své další vyšetření a doložila propouštěcí zprávu z hospitalizace na neurologické klinice LF UP a FN Olomouc.

[6] Soud si na základě doložených lékařských zpráv vyžádala doplňující posudek PK MPSV Ostravě. Podle tohoto posudku ze dne 28. 2. 2014 nebyla žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí shledána invalidní a komise setrvala na svém posudkovém závěru ze dne 9. 8. 2013.

[7] Vzhledem k dosavadní rozdílným posouzením různými posudkovými orgány, a to včetně rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a dále doložení upřesňujících lékařských zpráv, soud vyžádal srovnávací posudek od PK MPSV v Hradci Králové. Podle tohoto posudku ze dne 22. 5. 2014 byla žalobkyně shledána invalidní od 1. 5. 2012, a to v prvním stupni. Žalobkyně byla posuzována k profesi švadleny. Rozhodujícím zdravotním postižením byla porucha osobnosti – smíšená, nezralá, neurovegetativní labilita, anxiózní porucha s epizodickými úzkostnými záchvaty panického charakteru a somatizací, kombinace epileptických a neepileptických paroxysmů se zřetelnou převahou záchvatů neepileptických. V podrobném odkazu na relevantní lékařské zprávy a velmi podrobném posudkovém zhodnocení popsala posudková komise vývoj onemocnění žalobkyně, přiznání plného invalidního důchodu v roce 2007, rozvoj onemocnění v těhotenství, a odnětí invalidního důchodu v roce 2010. Pokles pracovní schopnosti posudková komise ohodnotila o 35 % podle kapitoly V položky 7b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Střední hranici procentního rozpětí komise volila proto, že došlo k postižení se zohledněním méně častých susp. epileptických záchvatů. V hranici možného procentního rozpětí byla zohledněna i profese žalobkyně. Datum vzniku invalidity PK MPSV v Hradci Králové stanovila odborným neurologickým a psychologickým nálezem z května 2012. V tomto období došlo opět ke zvýšení četnosti záchvatů, které však nebyly jednoznačně hodnoceny jako epileptické, převažoval typ záchvatů neepileptických. Posudková komise stanovila i pracovní rekomandaci a uvedla, že žalobkyně je schopna rekvalifikace. Ke svému závěru komise uvedla, že nálezy, které žalobkyně doložila u jednání komise, přinesly nové posudkově významné skutečnosti, které však nelze zohlednit v tomto řízení.

[8] Krajský soud provedeným řízením a dokazováním vzal za prokázané, že žalovaná napadeným rozhodnutím změnila své rozhodnutí ze dne 16. 1. 2012 tak, že žalobkyně pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, žádost o invalidní důchod zamítla a dalším výrokem žalobkyni od 20. 4. 2013 odňala invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně podle § 56 odst. 1 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaná především odkázala na posudek posudkového lékaře žalované vypracovaný v námitkovém řízení, podle kterého rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení podle kapitoly V položky 7a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena o 10 %.

[9] Dále soud vzal z posudku PK MPSV v Hradci králové za prokázané, že u žalobkyně se k datu vydání napadeného rozhodnutí jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou byla porucha osobnosti – smíšená, nezralá, neurovegetativní labilita, anxiózní porucha s epizodickými úzkostnými záchvaty panického charakteru a somatizací, kombinace epileptických a neepileptických paroxysmů se zřetelnou převahou záchvatů neepileptických. Pokles pracovní schopnosti posudková komise ohodnotila o 35 % podle kapitoly V položky 7b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb.

[10] Uvedená skutková zjištění soud opírá o listinné důkazy, a to napadené rozhodnutí žalované a posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí s pracovištěm v Ostravě ze dne 9. 8. 2013 ve znění doplňujícího posudku ze dne 28. 2. 2014 a posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí pracoviště v Hradci Králové ze dne 22. 5. 2014, který byl rozhodujícím důkazem pro rozhodnutí soudu.

[11] Přezkoumává-li krajský soud správní rozhodnutí žalované o nároku na důchodovou dávku podmíněnou zdravotním stavem, je rozhodnutí soudu především závislé na odborném lékařském posudku. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav Ministerstvo práce a sociálních věcí svými posudkovými komisemi (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.). Proto v tomto řízení byl vypracován posudek Posudkovou komisí MPSV v Hradci Králové, který jednoznačně, úplně a vyčerpávajícím způsobem zohlednil veškerou lékařskou dokumentaci včetně posledních vyšetření žalobkyně a pečlivě a řádně odůvodnil svůj posudkový závěr. Krajský soud nezpochybnil závěr posudku Posudkové komise MPSV v Hradci Králové pro jeho přesvědčivé a bezrozporné odůvodnění a pro své rozhodnutí tento závěr posudku převzal. Členem této posudkové komise bylo rovněž lékař z oborů, kam spadá rozhodující postižení žalobkyně, na kterém se více

posudkových orgánů shodlo. Přitom řádné složení posudkové komise je jedním z rozhodujících kritérií posouzení odborného posudku soudem.

[12] Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, *pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %*.

[13] Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, *jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*

- a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
- b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
- c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*

[14] Podle § 2 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), *pro stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti je nutné určit zdravotní postižení, která jsou příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce, a jejich vliv na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.*

[15] Podle § 2 odst. 3 poslední věta téže vyhlášky *za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.*

[16] Podle § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

[17] Po provedeném řízení krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

[18] Jestliže u žalobkyně bylo prokázáno, že k datu napadeného rozhodnutí docházelo k poklesu pracovní schopnosti žalobkyně nejméně o 35 %, je nutno žalobkyni k datu napadeného rozhodnutí považovat za invalidní v prvním stupni, a to od 1. 5. 2012.

[19] Krajský soud proto zrušil rozhodnutí žalované pro vady řízení, neboť žalovaná si ve správním řízení neopatřila důkazy v takovém rozsahu, aby byl prokázán skutečný stav věci. Současně krajský soud vrátil věc žalované k dalšímu řízení. Žalovaná znovu ve věci rozhodne, přičemž bude vycházet z právního názoru krajského soudu, že žalobkyně je invalidní v prvním stupni od 1. 5. 2012.

[20] Podle § 1 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí a dále § 85a a dalších zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, se v řízení o důchodové dávce použije správní řád, s výjimkami stanovenými v zákoně č. 582/1991 Sb.

[21] Podle § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb. *není-li v odstavcích 1 až 6 a 9 stanoveno jinak, vztahuje se na řízení o námitkách, na rozhodnutí o námitkách a na přezkumné řízení a obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách, správní řád s tím, že § 90 odst. 1 písm. b), § 90 odst. 3 a § 90 odst. 6 věta druhá správního řádu se nepoužijí, a po dobu, po kterou probíhá přezkumné řízení soudní, lhůty uvedené v § 97 odst. 2 a § 100 odst. 2 správního řádu neplynou, a přezkumné řízení ani obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách, nelze zahájit, popřípadě v nich pokračovat.*

[22] Podle § 90 odst. 3 správního řádu *odvolací správní orgán nemůže změnit napadené rozhodnutí v neprospěch odvolatele, ledaže odvolání podal také jiný účastník, jehož zájmy nejsou shodné, anebo je napadené rozhodnutí v rozporu s právními předpisy nebo jiným veřejným zájmem.*

[23] K námitce žalobkyně proti postupu žalované, kdy v jednom řízení byl žalobkyni invalidní důchod přiznán a v námitkovém řízení odňat, soud konstatuje, že podle citovaného § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb. je takový postup v souladu se zákonem. Podle § 56 odst. 1 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, *zjistí-li se, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen ve vyšší částce, než v jaké náleží, nebo byl přiznán nebo se vyplácí neprávem, důchod se sníží nebo odejme nebo jeho výplata se zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen.* Proto námitka proti zamítnutí žádosti o invalidní důchod a jeho odnětí v jednom řízení a rozhodnutí je nedůvodná. Tzv. změna k horšímu je v námitkovém řízení možná v souladu s § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., nejde o správní trestání (i tam je možné změnit kvalifikaci skutku – srov. příslušnou pasáž v rozsudku zdejšího soudu ze dne 24. 2. 2014, sp. zn. 76A 9/2012, www.nssoud.cz).

[24] Podle § 14 odst. 2 věta první správního řádu *účastník řízení může namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví.* Námitku podjatosti žalobkyně

podle správního spisu ve svých námitkách ze dne 17. 12. 2012 ani v jiné písemnosti nevznesla. Nutno také zdůraznit, že námitka proti samotnému postupu řízení není ve skutečnosti obsahově námitkou podjatosti [podle § 14 odst. 1 správního řádu *každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen "úřední osoba"), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit*]. I tuto žalobní námitku shledal soud jako lichou.

[25] Úspěšná žalobkyně žádné náklady řízení neuplatnila, proto jí je soud nepřiznal. Žalovaná v tomto řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona (§ 60 odst. 2 s. ř. s., § 118d odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po doručení usnesení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Olomouci dne 1. 7. 2014

Za správnost vyhotovení:
Markéta Chrudinová

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně